

mного protestantov, katerim še pastor o peklu in h— govoriti ne sme. Povej nam pregledovalec noreev, kaj je krivo, da se dan današnji toliko samomorov godi? Kot liberalci moraš tudi ti trditi, da je, kdor se sam umori, znorel bil; povej torej, zakaj jih posebno po večjih mestih vsak mesec toliko znori in se jih umori? 18. t. m. se je v Mariboru pred pokopališčem ustrelil mesar Longman. Ker je še živel, so poslali po duhovnika; mesar pa takrat o spovedi in pokori ni hotel nič slišati, marveč reče prav po mesarsko: „Ne trudite se, gospod! Jaz odpustim Bogu vse, on pa naj meni odpusti, pa bo!“ *) No, „Tedn.“, povej, al je ta „norec“ v predigah kaj takega slišal? Nihče ne ve, da bi bil pridno k predigam hodil, v Mariboru se tudi nikakor „prenačeto“ ne pridigva, in vendar je mesar L. „znorel“ in v smrtni blodnji po svoji „fiks-ideji“ o Bogu neumno govoril, kakor govori ono Kranjsko dekle. — Iz sočutja do tebe, ljubi „Tednik“, za katerega ni vsak teden vernih duš dan, da bi mogel šteti Očenaše, katerih se za groš premalo moli, kateri tudi ne dobiš vsak teden masla, da bi mahnil po „prenačeti predigah“, iz sočutja ti svetujemo, da jo drugače sukaš, če hočeš kmete v liberalno vero spreobrniti. Zdravo misleči kmet pri takih čenčarijah brž čuti, da so to bôse, in lahko te vrže v peč. —

„Tednik“ je pa tudi lažnjivec, ako mu le v mavho sodi laž. V 18. številu od dne 31. okt. poroča „T.“, da je Paški g. kaplan pred volitvami — volitveno predigo imel in med drugim rekel: „Kdor voli dra. Vošnjaka in ne Kosarja, stori smrten greh, kateri mu ne bo odpuščen ne na tem, ne na onem svetu.“ Č. g. kaplan nam pa piše, da je vse od konca do kraja debela laž ter pozivlje za priče vse poslušalce, da ni o volitvah s predizbice nikdar besede spregovoril. — Vidi se torej, da „Tednikovi“ dopisniki k predigam ne hodijo, pa jih vendar sram ni, predigarje obrekovati.

Častno mesto za narodne volilce kmečkega stanu.

14. Juri Mlaker, župan v Hošnici Laponske fare, po svojem značaju dika slov. županov v celem Slovenobistriškem okraju. Kakor vselej popred se je tudi pri poslednji volitvi možato obnašal. „Kamškega straha“ hlapei mu hočejo pri „Elefantu“ po vsej sili nemčursko krpo (kokardo) nataktniti. Ko se jim drugače ubraniti ne more, jim obrne hrbet, rekoč: „Tū gori le jih našijte, kolikor se vam poljubi.“ — Jemu se je zahvaliti, da sta še dva: L. Rak in V. Potisek za g. prof. Pajka glasovala.

15. 16. Val. Brinovec (Gorogranec) in Bl. Grobelnik (Mazil), iz Gotovelj pri Žavcu. Kljub silni agitaciji v Celji sta oba krepko stala

za kandidata „pravne“ stranke in še druge volilce pridobila in ohranila stranki.

17. 18. Jan. Gert, posestnik in gostilničar, Tom. Krajnc, posestnik v Frajhamski fari. Slavna Frajhamska fara je sploh gledé narodnega duha in drugih lepih prednosti kakor prijazen vrt sredi nemškutarske puščave, ki se širi od Maribora doli ob vzhodnem pobrežju Pohorja. Vseh 7 volilcev je volilo pošteno našega kandidata, omenjena dva moža sta pa na vso moč skušala pridobiti omahljivce in — nevedneže po Dravskem polju za pravično stvar. Marsiktera šleva jima je obljubila glasovati s Framčani, jima segla v roko, pri volitvi jih je pa „Kamški“ veter popihal v nasprotni tabor.

19. Mart. Lapornik, obč. svetovalec, veliki posestnik in kmet v šentlenarški fari, v občini Jurjevklôster. Še mlad mož, pa čvrstega značaja in bistre glave, je stal kot skala za našega kandidata v Celji in ga dvakrat volil.

20. Jož. Lesjak, obč. odbornik, kmet in posestnik na Blatnem vrhu občine Jurjevklôster, je obakrat stanovitno glasoval za našega kandidata. Pri volitvi volilnih mož 13. okt. je on s pomočjo domačega čast. g. župnika dobro in pametno agitiral, da so vendar 3 možje pravne stranke bili zvoljeni za volilce. Kdor zagrizenost nemčurjev v ti srenji pozna, bo vedel ceniti take moč, ki se upajo v boj zoper zaslepljenost in surovo strast.

Politični ogled.

Dne 2. dec. 1873 bode 25 let, kar so svitli cesar vladarstvo nastopili. Povsod se bo 25letnica s cerkvenimi in posvetnimi svečanostmi slavila. V teh letih je Avstrijo toliko nezgod zadelo, da zamoremo le Boga prositi, naj bi vladarju in nam doživeti dal, da se povrne mir in pravica med narode, da se zboljša žalostni stan narodnega gospodarstva, da neha boj zoper božje in cerkvene pravice, pravosodje se pa tako prenapredi, da bodo hudočelniki pravega strahu imeli!

Državni zbor poslancev ima adresu do cesarja v delu. Pri obnem razgovoru jih je več proti adresi govorilo. Med vsemi se je odlikoval g. Herman, ki je neusmiljeno liberalne ustave šibal. Ko dobimo stenografični zapisnik, bomo nja govor razglasili. Med govorniki naše stranke je bil vpisan tudi grof Hohenwart, ki je sicer kratko, alj jako pomenljivo izjavo oddal, da se namreč stranka po opravičnem redu mora glasovanja vdeležiti, v adresni razgovor se pa ne spušča, ker bi se to lahko tako tolmačilo, da pripoznava direktne volitve, ki so deželam bistvene pravice prikrajšale.

Predložil se je državni proračun za l. 1874. Stroški so proračunjeni na 387,359.000 gld., za 2,570.000 gld. manj od letos. Minister povdarja, da se do konca meseca sept. t. l. ni čutil denarni

*) Drugi dan se je spovedal. Vred.

polom pri državni blagajnici, ter se nadja, da bodo tudi poslednje četrtletje davki redoma pritekali.

Ogersko ministerstvo se maja, če že ni padlo. Uzrok je obupljivo stanje finančno.

Razne stvari.

(*Pogumna občina.*) Piše se nam, da so se posestniki občine „na Bregu“ pri Ptaju že meseca julija t. l. obrnili do presvitl. cesarja s prošnjo, da bi se jim zaradi preslabe letine dača saj nekoliko polajšala. Prošnja je pisana v slovenskem jeziku. Kakor smo iz zanesljivih virov zvedeli, so svitli cesar prošnjo finančnemu ministerstvu izročili in ministerstvo jo je posredno poslalo Mariborski okrajni fin. direkciji, da jo spodobni reši. — Ker se podpisani pritožujejo tudi o nekem prav čudnem sodnijskem slučaju, pričakuje se po pravici, da se pismo tudi dotičnim oblastnjam v preiskavo prepusti.

(*Kde je Seidl doma?*) Iz Laporja se nam naslednja, skoro neverjetna „storija“ piše: Po dokončanih volitvah volilnih mož v slov. Bistrici vpraša neki konjiški nemškutar pri g. A. nazoče kmete: „Koga bodo vaši volilni možje za poslanca volili?“ Odgovor: G. profesorja Pajka! — „Kaj še“ — odreže se nemčur — „Seidlna morate voliti; on je kmetišk sin, pozna potrebe slov. kmeta, ume dobro vsako kmetško delo, ve, kde da nas kmete čelvelj tišči. Le takih vojakov ne volite, kakor je g. Pajk!! Sabljo zna morebiti dobro sukati, druga pa nič!“ — „Kde pa je g. Seidl doma?“ ga nekdo vpraša. Zviti nemčur pa odgovori: „Na spodnji Polskavi!“ In vsi nazoči kmetje dajo besedo, da bodo delali za — Seidlna na spodnji Polskavi!! Če je to res, moramo reči, da se je tem kmetom popolnoma pamet vsušila, da pa ima „kamški strah“ več sreče kot pameti!

(*Delalsko društvo.*) Iz Celja se nam poroča: V nedeljo 16. t. m. je bil „pri volu“ vstanovni zbor delalskega društva za mesto in okolico. Prvosednik je razlagal v nemškem jeziku večjidel slovenskim delalcem namen in potrebo društva. Delalcem se naj dajo volilne pravice; naj se čas za delo skrajša, otroci v fabrikah k delu ne puščajo; naj se loči cerkev od države (se ve da; potem bo več zaslužka, bo naenkrat meso, vino, pivo, tobak — vse, vse bo potem naenkrat boljši kup; tudi zime več ne bo, in — poslanci se bodo potem naenkrat odrekli 10 goldinarjev dnine, delalci pa — politikovanja. Vredn.); naj se vsi neposredni (!) davki odpravijo (kterih delalci itak ne plačujejo — vredn.). — Na to govori slovenski neki delalec od ljubljanskega del. društva in pravi med drugim to-le oslarijo: „Pred letom 1848. so delavci morali delati ino moliti (kdo jih je le k molitvi silil?) zdaj pa je treba delati in pa — misliti; le tako bo naš stan na

višjo stopnjo omike in izobraženosti se povzdignil.“ — Slednjič se je ustanovil odbor 6 možev. Društvo šteje 37 udov; čež mesec dni bode zopet zbor pri „Senici.“ — Tudi mi želimo delalcem političnih pravic, posebno pa — izobraženja v krščanskem duhu. Če pa društvo s tem začenja, da nad molitvijo burke brije, je za delavce največja nevarnost, da v takem društvu vero zgube, človek brez vere je pa divja pošast, naj si ravno mnogo na teden zasluži. — Bilo je pred nekoliko leti v Celji katoliško delalsko društvo; pa zaspalo je, ker je menjalo delalnih voditeljev!

(*Žalostna novica iz Ruš.*) V nedeljo 16. nov. se poda neki krojač s svojim pomagavcem večerko na svoje delo v Ruše, in je bil spotoma po tolovajsko napaden in ubit; pomagavec je na pol mrtev obležal. Tri razbojnik so jih napali; kdo so bili, se še ne ve. —

(*Smodnik prav dober policaj!*) Nekemu kmetiču v Saleški dolini je nekdo drva kradel. Kaj storiti in kako se braniti, ker postave bolj tatove branijo, kakor pa posestnika? — Vzame smodnika, nabaše poleno kup drv in zamaže z blatom luknjo. — Že par dni potem je šel glas, da se je pri nekem sosedu peč razletela, vedó pa vsi, zakaj?

(*Liberalna kazen.*) Kozjanski srenjski zastop noče povrniti volileu Jož. Bachu potnih stroškov, ker je dvakrat v Brežicah glasoval za kandidata Kosarja. Ne zarad grošev, marveč zarad krivice se hoče pritožiti volilec pri deželnem odboru in ima prav. — Strahonji občine sta pa: uradnik Hribar, kot obč. svetovalec, in neki Zupanec, obč. pisatelj, — oba zagrizena nemčurja in liberalca — in zdaj veste vse, le morebiti tega ne, zakaj da si občani take ljudi kakor je Hribar, v obč. zastop volijo.

(*„Vera ni v nevarnosti.“*) „Mi (liberalci) smo prepričani“, tako piše „tagespošta“ v št. 265., „da ne bodo napadi na svétne postave od strani duhovništva nehali, dokler ne postane papež samo rimski škof.“ — „Tagesp.“ tedaj misli: postave že imamo, treba je le papeža, t. j. primat svete cerkve odstraniti, in potem bo že šlo! — Prašamo zdaj slov. liberalce, ali še zares mislijo, da vera ni v nevarnosti? Ali tacim ljudem morda ni znano, da je primat star veronauk svete kat. cerkve? —

(*Le katekizma ne!*) V Kozjanskem okraji se je letos 800 bukvic ubožnim šolarjem razdelilo, med vsemi pa ni bilo ne enega katekizma! To je zares čudno; kajti šolske bukve se tiskajo ob stroških šolskega fonda, ki je napravljen iz pograbljenega cerkvenega premoženja; in šolska postava se bahá s paragrafom: da je namen ljudske šole, mladež v „uravnem-verskem“ duhu vzre-jati (sittlich-religiöse Erziehung). Kdor pa hoče ta namen, se ne sme tako katekizma bati, kakor šolski očetje, ki so teh 800 bukev odbirali.